

от тези няколко не особено удачни редове. Не говоря за целите страници против „Осъдени души“ пак в този предговор.

Димов умира на 57 години, в най-творческите години на живота си, а от 42-та си година в областта на прозата не създава нищо. Нужни ли са повече обяснения!?

„Поручик Бенц“ и „Осъдени души“ са романите, в които особено ярко се откроява авторът, чиято вътрешна нагласа и интереси, емоционалност и желания, са довели до сериозни творчески постижения. Димитър Димов, както и Фани Попова - Мутафова, още с появата на първата си творба в 1938 г., когато е на 29 години само, е вече зрял като автор. В 1945 г. с „Осъдени души“ той вече е завършен автор, със стил и определени интереси.

Настъпилите политически и други промени очевидно се отразяват недотам добре върху творческото му кредо.

Вероятно не, а сега вече съвсем сигурно, желанието на Димов за един по-особен, по-друг свят са били много силни. Свят, където големите исторически събития са само нахвърлен фон за страстите и героите доминират с персонификацията си, а останалото само оцветява интригата. Нещо подобно можем да намерим и в романите на Даниел Стийл сега.

Димов майсторски, с изключителна сила е сътворил това желание като действително в „Осъдени души“ и „Поручик Бенц“. И може би именно затова в двата романа главните герои са чужденци или полужужденци, какъвто е случаят в „Поручик Бенц“. „Осъдени души“ не може да бъде квалифициран дори като творба, свързана с нашата проза. За нея не подхожда такъв коментар. Тя е израз на толкова много външни впечатления, на толкова много страсти човешки, главните герои са толкова далеч от нашите понятия и разбирания, още повече по това време, създаден е такъв космополитичен свят, че на моменти аз съм потресен.

Интересното е, че в „Поручик Бенц“ авторът, макар и творещ събитията у нас в България, по времето на Първата световна война (или както по-старите хора обичаха да казват „Европейската“) създава поредица от образи, изключително на чужденци. Дори братът и сестрата Петрашеви са рожби на смесен брак - бащата е българин а майката - френцужойка.

Димитър Димов използва един особен похват, за да подчертае студенината между героите. Те се познават, те си говорят, но виждаме, че те съществуват само с фамилните си имена. Дори главната героиня до половината на романа е госпожица Петрашева. Тя е без малкото си име. Едва когато нейният настойник, виден български гнерал, на когото така и до края на творбата не